

Ruša. Naše Katoliško prosvetno društvo predi dne 25. t. m. Finžgarjevo proslavo. »Razvalina življenja« je Finžgarjeva drama, ki jo društvo ob tej priliki vprizori ob pol osmih gvečer v svoji prenovljeni dvorani. Poleg drame so na vzporedu še petje in govor o enem največjih sinov slovenske matere, jubilantu F. S. Finžgarju. Govornik pride z Maribora. Na proslavo že danes opozarjamо in vabimo vse. Vstopnice se bodo dobile že zadnje dni tedna v kaplaniji, pred prireditvijo pa pred dvorano samo.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Po daljšem odmoru priredi domače Katoliško izobraževalno društvo v nedeljo dne 25. oktobra zopet lepo poučno igro »Velika krvida«. K obilni udeležbi ste vabljeni domačini in sosedje! Bodite prepričani, da se ne boste kesali, ako je pridete gledati!

Sv. Andraž pri Velenju. V nedeljo dne 25. t. m. igrajo pri vas v Društvenem domu Svetiandražani znamenito Maeterlinckovo žaloigro Izba svet. vojne »Stilmontski župan«.

Sv. Jurij ob južni Žel. Slovensko katoliško prosvetno društvo priredi v soboto dne 24. t. m., zvečer ob osmih, in v nedeljo dne 25. t. m., popoldne po večernicah v dvorani Katoliškega doma nad vse priljubljeno igro v petih dejanjih »Dekle z biseri«. Igra je lepa in vredna, da si jo vsak ogleda.

*

Ruša. Bilo je prejšnji teden. Kakor blisk se je raznesla po Rušah vest, da bo v nedeljo slovesen krst ciganskega novorojenčka. Na potu iz Maribora proti Rušam je bila baje Štoklja tako mila, da je srečnemu cigansku paru podelila prvorjenca. Kar tri botre si je naprosil srečni oče in vsaki je obljubil 500 Din nagrade in še bakreni kotel povrh, ker je kotlar in ima te robe v izobilju. In zaprosil je tudi vč. g. župnika za krst in drobiž, da bi novorojenčku kupil vse, kar ob takih prilik potrebuje. Vse bo poščeno vrnit v nedeljo pri krstu, ker bo do takrat menjal 1000 dinar-

ski bankovec in tudi za cerkev bo dal 500 D. Iz previdnosti mu župački ni zaupal več kot 100 Din. Medtem pa je cigan vneto prodajal nove bakrene kotle od 300 do 500 Din. Prigodilo se je celo, da je stranki uničil še dober kotel, samo da bi svojega prodal. Tako je pri neki družini, kjer je tudi zaprosil kar dve botri, potipal še cel kotel, a ko je prste odmaknil, je kotel imel že dve luknji. In na sličen način je prodajal svoje bakrene kotle in slesparil povsod, kamor je prišel. Ko pa smo bili v nedeljo vsi v radovednem pričakovanju ciganskega krsta, ni bilo o ciganih ne duha ne sluha! Mahnilo so jo proti Fali, Puščavi, Št. Lovrencu na Pohorju, odkoder so prišli zopet v Maribor, kjer pa so varnostni organi zaključili njihove sleparije, kakor slišimo. Za bodoče pa pozor pred sleparskimi cigani! — Mi zavedni narodnjaki smo se spomnili dne 10. oktobra tudi koroških bratov. V spomin nesrečnega plebiscita iz leta 1920 smo na hribčku nad Rušami začeli velik kres. Ta spominski kres naj bo zagotovilo bratom onkraj jugoslovanskih mej, da se naša ljubezen do njih ne bo nikdar ohladila. — Tudi pri nas se je začela glasiti pesem klapotcev in ni dneva, da se ne bi zvečer pripeljali veselo vriskajoči tragači domov. Daj le Bog, da bi se bogata in dobra vinska kapljica dala spraviti tudi v denar, da bi se tudi pri nas omisila kriza. — Grd zločin se je zgodil te dni pri nas. Orodnički so prijeli nekega J. V., ki je posilil znano staro beračico. Fant je še mlad, saj še menda nima niti 17 let, a je že tako pokvarjen. Tuškaj je pač potrebna eksemplarična kazenskih nepoboljšivev je treba spraviti v prisilno delavnico ali poboljševalnico.

Sv. Anton v Slov. gospodar. Naša Hranilnica in posojilnica, ki ji načeluje Jakob Rojs, je naklonila lepo sveto cerkvenemu pevskemu zboru. To je prav lepo priznanje naše pevski, ki je najlepši odsev naše slovenske duše. — Pevsko društvo bo svojo hvaležnost pokazalo v dejanju!

Novavaš pri Slov. Bistrici. V nedeljo dne 11. oktobra smo obhajali v naši vasi kar dve pomembnejši slovenski: G. monsignor I. Vreženam je blagoslovil lepo novo hišo pri Jerovškovi in kapelo presv. Srca Jezusovega, katero je pozidal posestnik Pristovnik. Pri obeh blagoslovitvah je imel g. monsignor navdu-

šen, pomenljiv in v srce segajoč nagovor. Po slovesno opravljenih obredih je priredil g. ravnatelj Cirilove tiskarne monsignor dr. Ant. Jerovšek ob priliki praznovanja 20letnice vodstva tiskarne prisrčno pogostitev na svojem rojstnem domu. Pod gostoljubno streho znane Grilove (Jerovškove) hiše so se zbrali usluženci Cirilove tiskarne, g. mariborski župan dr. Juvan, dr. Hohnjec, dr. Wankmüller, slovenjebistriška duhovščina, sorodniki in sosedje iz Nove vasi, ter želeti dobremu gospodu ravnatelju dr. Jerovšku zdravja po tolikem trudu, katerega je imel z vodstvom Cirilove tiskarne, Spodnještajerske ljudske posojilnice, mariborske mestne hranilnice in pri vsestranskem delu za dobrobit in povzdrogo spodnještajerskih Slovencev. Slovesnosti se je udeležil med drugim dr. Jerovškov sorodnik in brat pokojnega lav. vladike g. Napotnik iz Tepanja pri Konjicah. Krepka slovenska kořenina je vzbujal v lepozasnovani napitnici spomine, kako sta baš Cirilova tiskarna ter »Slovenski Gospodar« budila spodnještajerske Slovence in jih pod Avstrijo obvarovala ponemčenja. Slovesnost bo ostala vsem zbranim Novovaščanom in po celi okolici v najlepšem spominu!

St. Ilj pri Velenju. Sadni ogled. Sadarska podružnica je priredila v nedeljo dne 4. t. m. sadni ogled v društveni dvorani. V soboto popoldne so se začele priprave z vso vnemo. Odborniki so prejemali sadje, ki so ga primašili v košarah in koših od raznih strani Št. Ija, največ iz rodovitnega Podkožlja, ki se letos malodane potaplja v sadju. Bil je to zanimav dirindaj v Društvenem domu. Mlajši sadjereci so urejevali razstavo, starejši so pa veselih lč prinašali sadove svojega dolgoletnega truda, kakor da bi hoteli reči: Mladi, le potrudite se, da zapustite svojim potomecem enake dobrote kakor smo jih pripravili mi vama. Kmalu so bile vse mize pokrite z izbranimi zlahtnimi, a tudi s stariimi domaćimi vrstami sadja, vmes so pa pridne gojenke gospodinjskega tečaja, ki se ravno te dni vrši in dela s polno paro, okrasile mize s cvetjem in šopki. Razstava je nudila lep pogled. V sredini miza, na kateri so kraljevale vrste krajevnega in banovinskega sadnega izbora, ob straneh izložbe posameznih sadjerec z eno izjemo samih Šentiljanov. Vrstile so se

Prijatelj in sovražnik.

En edini sovražnik je že preveč, prijateljev pa nimaš nikoli dovolj. Prijateljem dobroto izkazovat, je velika umetnost, sovražnika rešiti pa je vstopnica za nebesa. Prijateljstvo je sol življenja. Vse, vse si moreš kupiti, prijatelja in veselja pa ne. Prijateljstvo je solnčni žarek življenja in dobrohotnost pa svetlobni žarek, ki razsvetljuje temne ure. Enako zanimanje ustvarja dobre prijatelje.

Prijateljski nasvet.

»Moja zaročenka je angolj. Iz same ljubezni bi jo pojedel.«

»Daj jo, sicer ti hode čez deset let žal, da je nisi!«

proti Pohorju. Zakaj glej, iz oblakov nad pohorskimi vrhovi se je izluščila čudna prikazen in je plavala dol čez polje: pošasten jezdec, na okostju ogromnega konja jezdeč, ognjen z mračnim, kakor krila velikanske pravljične ptice plahetajočim plaščem. Od zemlje do neba — se je zazdelo Rajavcu — sega jezdečeva postava. Nad jezdecem pa vse nebo preplavljeno s krvjo, pot jezdečeva čez pokrajino vsa okrvavljen!

Po prvi grozi je kmet dvignil roko, si mel oči, kakor bi se bil pravkar prebudil ali se šele prebujal.

»Ali sanjam? Ali je vendar resnica?«

Zavedel se je, da bedi.

»Morda pa me je le pogled premotil!«

In je s podvojeno pozornostjo pogledal čez polje. A glej, nikjer več sledu o groznom jezdecu.

»Kaj je bilo to? Sanje ali resnična prikazen? Saj pjian vendar nisem.«

Obrisal si je čelo, vse potno od vznemirjenja, dasi ni bil plašljivec.

»Ali nam Bog pošilja znamenja? Znamenja prihajajoče nesreče? Bo Turek ali kuga? Bog se nas usmili in sveta Devica!«

Pospešil je korake, mrmirajoč v večerni mrak, ki je naglo legal na okolico, polglasne molitve, da bi slišal vsaj lastni glas.

III.

»Jezdi, kakor bi jezdil k svojemu dekletu, je nevoljno godrnjal dan navrh čuvaj ob Dravskih vratih, mrko zroc za mladim jezdecem, ki je pognal konja v najhujši dir, brž ko je čez most prijezdil.

»Saj se mu najbrž mudri k nji, se je smejal tovariš, dobro rejen in debroviljen možakar srednjih let. »Ali ga ne poznaš? Dominik je, mestnega pisarja sin. Na Hajdini ima nevesto, pravijo.«

»Vsi imajo svoja dekleta in neveste, ti mestni postopači. In brez dela in skrbi letajo za njimi. Mi pa se trudimo, jih naj stražimo in skrbimo, da jih kmetje ne opetnajstijo pri mostnini in da Turki ne vdero v mesto in te bogatine oplenijo, se je hudoval prvi. Zloviljno je vihal dolge brke in mračno gledal za jezdecem.

Bil je res Dominik. In res na poti k nevesti.

Naglo je tekel vranec, a nestrenemu mladeniču še prepočasi. Ta bi želel, da bi hitel kakor njegove misli, njegovo hrepenenje. Te pa so bile že davno pri ljubljeni deklaci, ki je že dolgo ni bil videl.

»Kakšna pač je zdaj?«

Kakor on je bila tudi Rozka zadnja leta z doma, pri dominikankah v Studenicah. Stric župnik ji je na željo očetovo in na prigovarjanje gospoda Sag-